
V
B
J
C

MISCELLANEA.

1/ Łubieński Władysław Alexander X.,Mowa na seymie ordynaryinym w Warszawie dnia 22.paźdz.roku 1766.-K nlb.4.- E_{XXI}Str.444.-

2/ Sołtyk Kajetan,Informacya krotka o Akademii Krakowskiey N.Stanisławowi Augustowi roku 1766 podana.- K nlb.6.- E_{XXIX} Str.60

3/ Sierakowski Wacław,Opera w muzyce na honor Ś.Stanisława/178../.-K nlb.12.- E_{XXVIII} Str.65

4/ Klemens XIII,Naymilszym Synom,mężom przezacnym Stanowi senatorskiemu Królestwa Polskiego List z dnia 12.września 1767r.-K nlb.1.-E_{XIX}Str.291.-

5/ Repnin Mikołay Xże,Declaration - Deklaracya Stanom skonfederowanym z 14 paźdz.1767r.-K nlb.1.- E_{XXVI} Str.249

6/ Borch Jan Jędrzej Józef,Mowa na dziękczynienie za konferowaną pieczęć dnia 19.Octob.1767.-K nlb.1.- E_{XIII}Str.268.-

7/ Turski Feliks X.,Mowa na seymie roku 1767 dnia 6. paźdz.w Warszawie.-K nlb.1.-

8/ Stanisław August,Mowa dnia 5.maja na seymie 1773 i nota podana ministrom dworów.-K nlb.2.- E_{XXV} Str.18.

9/ Turski Feliks X.,Mowa na Radzie Senatu dnia 8.lutego 1773 w Warszawie.-K nlb.3,-

10/ Turski Feliks X.,Mowa na sessyi seymu w Senacie dnia 24.kwietnia 1773,-i dnia 29.kwietnia 1773 i dnia 6. maja roku 1773.-K nlb.4.-

11/ Stanisław August,Mowa dnia 10 maia na seymie 1773.- K nlb.4.-

12/ Stanisław August,Mowa na seymie dn.12 Octobris.- K nlb.1.-

13/ Sułkowski Antoni,Głos na sessyi seymowey dnia 11.maia 1773.-K nlb.4.-

14/ Turski Feliks X.,Mowa na sessyi seymowey w Senacie dnia 10.maia 1773.-K nlb.2.-

15/ Klemens XIII,List do Ludwika XV w sprawie Jezuitów.- 1762.-K nlb.2.-E_{XIX}Str.291.-

16/ Actum in Curia Regia Varsaviensi feria sexta post festum Sancti Lucae Evangelistae proxima A.D.1767.- K nlb.3.-E_{XII}Str.40.-

17/ Kossakowski Ant.Kazimierz,Do narodu y potomności o okropnym przypadku przez J.K.M.w r.1771 dnia 3.listopada doświadczonym.-Str.VIII.-E_{XX}Str.133.-

18/ Zabrani obywatele polscy do pozostałych współobywatelów swoich w dzień imienin N.Pana 1773.-K nlb.2.-

19/ Sołtyk Kajetan,Instrukcya swemu synowcowi Stanisławowi roku 1771.-K nlb.12.- E_{XXIX} St. 68

20//Branicki Jan Klemens/,Opisanie złożenia ciała S.P. J.O.Hetmana W.K.(1771?).-K nlb.2.-E_{XIII}Str.319.-

21/ Akt limity podany od Jego Królewskiey Mci i Akt podany od laski seymowey./B.m.dr.i r./(Warszawa 1773) ~~K nlb~~ K nlb:4.-/Błąd introl.,bo oba akty przestawione/.- E_{XII}Str.89.-

22/ Instrukcya delegatom,-K nlb.4.-E_{XVIII}Str.587.-

M O W A

Ktorą KROL JMC P. N. M. miał dnia 5. Maia na Seymie 1773.

WSzyſtkie powieści, piſma i poſtępki trzech ſąſiedzkich dworów wyraźnie Nam w nich okazuią nie odſtępną chęć zniewolenia Nas do zamierzonych końców ſwoich. Te końce iak ſą dla Oyczyzny naſzey ſtraſzne, załośne i ſzkodliwe, zna każdy. Te odwracać, tych niedopuſzczać dobrowolnie, ieſt każdego prawdziwego Patryoty żądzą i powinnością; ſzczegulniey ieſzcze Mnie Króla wiążą te ſłowa *Pactorum Conventorum*: *Zadney części à Republica avellere niedopuścimy.* Te tedy obowiązki mamy tu wſzyſcy przed oczami, idzie tylko o ſpoſobność i możność im dogodzenia.

Dawnieyſze błędy ſił zbroynych do własney obrony nam niezoſtawiły. Te błędy teraz gorzko opłacamy.

Lecz gdy Nam właſney niedołężności przeświadczenie obcych ratunków wzywanie doradziło, czyniliśmy w tey mierze do wſzyſtkich Dworów, w rozerwaniu kraiu naſzego części nie maiących, procz innych zabiegów, odezwy liſtowne potrzykroć powtarzane z iak nayżywſzą i naydokładnieyſzą uſilnością.

Tych ſtarań ſkutek ſłyſzały Przezacne Stany na dniu wczorayſzym w reſponſach od tych Mocarſtw Nam danych, które z obowiązków traktatowych i z właſnego inte-

te-

tereſſu Naſzego ucalenia, zda ſię, że naybardziey życzyć i przeſtrzegać powinny.

Oświadczaią Nam wprawdzie te dwory, że ubolewaią nad Naſzym uciſkiem, ale w wyrazach ſwoich pokazuią, iż bardziey życzą, niż widzą możność dania Nam pomocy.

Cóż dla Nas zoſtaie do czynienia w takowym razie? to iedno: żebyśmy ſzukali ſpoſobu, którymby tamte dwory, mogły ſię Nam ſtać użytecznemi. Ze za nas woiować nie chcą, tak iaſno pokazały, żę roſtropnie tego ſię i ſpodziewać nie możemy. Już tedy chyba wſpoſob przyiacielſkiego wdania ſię miedzy Nas à ſąſiadów naſzych, mogą nam być pomocnemi.

Ale ponieważ i tego działania pośrzedniczego nawet tamte dalſze Dwory Nam nie obiecały, wnoſić z tąd można, że i tego ofiarować nam niechciały, niewiedząc wprzód, czy takowe ich działanie pośrzednicze będzie od trzech Sąſiadów Naſzych przyięte.

Więc Nam to należy, żebyśmy ſami rekwirowali Sąſiadów Naſzych, aby takowego wdania ſię przyiacielſkiego dalſzychPotencyi na rozeznanie, i rozięcie formowanych do Nas pretenſyi zezwolili. Tego życzyć, o to proſić, My powinniśmy. A że o to proſić będziemy, urażać ſię Sąſiedzi Naſi o to nie mogą. Moia zaś pewnie myśl nie ieſt ich drażnić.

Bóg ieden, którego ſkinieniem loſy i ſerca pańſtw i mocarzów determinuią ſię, przewidzieć może niechybnie ſkutek tego zamyſłu, który dziſiay otwieram Przezacnym Stanom: Ale tenże Bóg ieſt świadkiem, że ten zamyſł móy, pochodzi iedynie z przeświadczenia mego, że niedopełniłbym powinności moich, ſumnienie by mi ſpoczynku nie dało, gdy-

bym

bym opuścił ten krok, bez którego nie mógłbym Ia, nie mògłby z Nas żaden być wewnętrznie uspokoiony, bez którego nie moglibyśmy powiedzieć: *fecimus quæ potuimus, omnia tentavimus, nihil omisimus.*

Więc nierozwodząc się daley w przytaczaniu racyi, na ten krok; w ktòrym miłość Oyczyzny, miłość własney sławy i nayświętsze obowiązki czynią wszystkich bez braku godnych i cnotliwych tu zasiadaiących Obywatelów ze Mną iednomyślnych, zlecam Jch Mościom Kanclerzom Narodowym podania każdemu z Ministròw Sąsiedzkich Potencyi Noty, ktòra teraz przeczytaną będzie.

N O T A

à Ministerio J. K. MCi P. N. M. i Rzeczypospolitey podana Ministrom Dworòw Wiedeńskiego, Petersburskiego i Berlińskiego dnia 5. Maja 1773.

Niżey podpisani maią rozkaz adressować JMści Panu, N Ministrowi Pełnomocnemu Dworu N. *infra contenta*:

Trzy dwory sprzymierzone, Wiedeński, Petersburski i Berliński zapowiedziawszy tylko pretensye swoie do Polski w iednosłownych deklaracyach *in Septembri ultimè elapso*, powody onych odkryły dopiero w wywodach *respectivè* swoich na dniu 9. Marca, roku teraźnieyszego podanych Polskiemu *Ministerio*. Te odebrało rozkaz *die* 18 *Aprilis*, dać Ministrom

tych

tych trzech dworów na ich wywody responsa, w których prawa Rzeczypospolitey Polskiey, nad wszystkiemi państwy swemi są wsparte, nayiawnieyszemi dowodami przeciw wszelkim pretensyom ku iey szkodzie formowanym; ale gdy Rzeczpospolita nie widzi dotąd na te odpowiedzi względu, którego były godne; i ponieważ trzy dwory trwaią niemniey w naleganiu żądań swoich, staie się potrzebnym dla Polski rekwirować też dwory, iakoż są teraźnieyszą notą rekwirowane, aby zezwoliły na przyiacielskie wdanie się Potencyi neutralnych i Gwarantuiących traktaty nasze do roztrząśnienia przez nie, praw i pretensyi zobopolnych tym końcem, aby trzy dwory nam sąsiedzkie nie były wraz sędzią i stroną w własney sprawie, i żeby Rzeczpospolita Polska była zasłonioną od pokrzywdzenia, które takowe okoliczności ciągną za sobą.

